

at fremhæve — thi jeg frygter for, at man ellers senere kunde komme til at tro, at vi i højere Grad, end det i Virkeligheden er Tilfældet, i denne Forhandling have bevæget os i Illusionernes Drømmeverden — det er det Spørgsmaal, hvilken Udfigt dette Forslag har til at kunne gennemføres i Rigsdagen. Dette Spørgsmaal er jo allerede berørt af flere Medlemmer, men jeg tror, at det er rigtigt at gaa lidt nærmere ind derpaa, det vil med andre Ord sige at gaa lidt nærmere ind paa det Kompensationsystem, som den ærede Finantsminister har opstillet, hvorved de forskjellige Lovforslag sammenbindes ved en uhyggelig Bænte, og jeg maa da med Beklagelse udtale det som min Opfattelse, at ved den Naade, hvorpaa den ærede Minister har udtalt sig, har han efter al Sandhylighed gjort det umuligt for sig at føre dette Forslag igjennem i Rigsdagen. Der er efter min Mening stor Trang til en Soldreform, men en Soldlov, som i Virkeligheden kun er en Skatteomlægning, det bliver i mine Øine ikke en Soldreform, og den har efter min Overbevisning ingen Udfigt til at kunne gennemføres i Rigsdagen. Jeg tror altsaa, at man lidt nærmere maa se paa de Betingelser, der fra Finantsministerens Side stilles for en Soldreform, med andre Ord paa det hele Kompensationsystem, og jeg er jo ikke heller den Første, der er kommen ind paa dette Spørgsmaal, tværtimod, der er flere ærede Medlemmer, som have udtalt sig derom, og der er navnlig to ærede Medlemmer, som jeg i saa Henseende i Meget kan henholde mig til, nemlig det 2det kongevalgte Medlem (Wasing) og den 7de Landsthingsmand for 1ste Kreds (Matzen). Jeg tror, hvad Konklusionen angaar, hvad Resultaterne angaar, ikke at staa fjernt fra det 2det kongevalgte Medlem, og jeg tror, at jeg endogsaa staa den 7de Landsthingsmand for 1ste Kreds temmelig nær. I en Sag som denne er det en Selvfølge, at det allerede er store Ting, naar selvstændige Mænd i deres Opfattelse i det Bessentlige komme til samme Resultat, og om de end til dels komme til dette samme Resultat ad forskjellige Veie, saa er denne Omstændighed saa langt fra at svække den Betydning, Samstemningen i Resultatet kunde have, at det meget snarere efter min Opfattelse styrker den. Naar jeg altsaa paa visse Punkter i Begrundelsen kommer til at udtale en Anskuelse om et og andet Punkt, hvor jeg maatte være uenig med flere ærede Medlemmer, er dermed slet ikke givet, at vi ikke kunne være enige i Resultatet, og det er, som sagt, snarere en yderligere Grund til at anse Resultatet for rigtigt, at man kommer dertil ad forskjellige Veie, end det er en Modgrund. Min Overbevisning er, at naar man ikke vil gaa ind paa en større Afgang i Udbyttet af Soldskatten uden Vederslag, end den ærede Finantsminister ved sine gjentagne Udtalelser har viist sig villig til, saa gjør man ikke de Indrømmelser, uden

hvilke en Soldreforms Gjennemførelse ikke er mulig. Den første Betragtning, jeg i denne Henseende skal tillade mig at henvise til, er en Opfattelse, som jeg ikke først idag gjør gjældende, en Opfattelse, som jeg allerede tidligere har fremhævet her i Thinget og altsaa naturligen er kaldet til at vedstaa, det er min Opfattelse af den Betydning, som maa tillægges Krigsskatlovens særlige Karakter. Den ærede Finantsminister opfattede aabenbart det Udbytte, som fremgik af de to Love, Loven af 4de Juli 1863 og Krigsskatloven af 1864, som i den Grad udspringende af een Kilde, at de for ham stode som en uadskillelig Enhed, og det var ham uforstaaeligt, at man i den Henseende vilde gjøre nogen Forstjel gjældende. Det er en Selvfølge, at jeg ikke kan have noget som helst Haab om, ved en Diskussion her at fremfalde en anden Opfattelse hos den ærede Finantsminister; skulde en forandret Opfattelse kunne fremkomme, tror jeg snarere, at det vilde være, hvis den ærede Minister senere i No og alene vil overveie Sagen nærmere; ved en i dette Døielik færlig til ham rettet Diskussion af dette Punkt er jeg overbevist om, at vor Uenighed snarere vilde skærpes end mildnes. Jeg kan imidlertid ikke undlade at henvende nogle Bemærkninger til Forklaring af min Opfattelse til ærede Medlemmer af Landsthinget, som ikke have en aldeles forudbestemt Mening i saa Henseende, men som have en Fornemmelse af, at her ialtsald er Noget, som kunde fortjene Overveielse. Sagen maa ikke her opfattes altfor formelt, fremfor Alt ikke juridisk eller privatretligt, men man maa tage noget friere, noget liberalere paa det hele Spørgsmaal, ellers vilde man ialtsald ikke forstaa den Naade, hvorpaa jeg her Sagen. For mig er det af meget væsentlig Betydning, at Soldloven af 4de Juli 1863 er vedtagen som en afflutet Helhed, til hvilken jeg vel tør sige med fuld Visshed, at der i den nærmeste Fremtid efter sammes Udstedelse ikke vilde være kommet noget Tillæg, nogen Forhøielse, dersom ikke Krigsforholdene havde gjort det nødvendigt at tilveiebringe overordentlige Indtægter. Der blev vedtaget en hel Række af finantsielle Foranstaltninger i 1864, og blandt disse hører nu ogsaa den ved Loven af 5te August 1864 givne Stadsfæstelse paa den provisoriske Lov af Februar samme Aar om en Krigsskatts Indførelse. Denne Lov af August 1864 bærer sit Krigsskatmærke, og dette Mærke er uudsletteligt, saalænge ikke Indholdet af Loven er gaaet over i en anden Lov, hvorpaa dette Mærke ikke findes. Nu beder jeg, som sagt, ærede Medlemmer ikke at tro, at jeg skulde mene, at heri laa nogen juridisk Grund til efter en vis given Tid at henvende sig til Domstolene og forlange Krigsskattolden tilbagebetalt. Eigesaa lidt falder det mig ind at paastaa, at der skulde være nogen uafviselig Ret for enkelte Medlemmer til at forlange af Rigsdagen og Regjeringen, at de skulde